

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ

อาศิรรักษ์ เรืองวัฒนตระกูล¹
รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ²

บทคัดย่อ

การใช้สิทธิสัญจรบนท้องถนนของประชาชนชาวไทยเองและชาวต่างประเทศในปัจจุบันได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การจำกัดสิทธิของประชาชนสามารถกระทำได้ โดยการตรากฎหมายแต่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

แต่ปัจจุบันมีการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นจำนวนมาก การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำโดยอาศัยอำนาจรัฐตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ.2537) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2560) ประกอบกับบันทึกข้อความที่ 0625.23/3779 และบันทึกข้อความที่ 0007/5578 เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเท่านั้น

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การใช้อำนาจรัฐโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะยังมีความไม่สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีทางกฎหมายมหาชนอยู่ จึงได้ทำการศึกษาและจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะขึ้นมา เพื่อแสดงให้เห็นถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะดังที่ปรากฏอยู่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ABSTRACT

The use of road rights by Thai people and foreigners is now recognized in the Constitution of the Kingdom of Thailand. Restricting people's rights can be done by enacting the law but must be in accordance with the provisions of the Constitution. In case the Constitution does not prescribe the

¹ นักศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

conditions. The law must not be against the rule of law. Do not increase or limit the rights or freedoms of the person. And will affect the human dignity of the person. The reason for the limitation of rights and freedoms must be stated.

Currently, there are checkpoints and extraction points to measure the amount of alcohol of motorists by the police. Such action is by virtue of the Ministerial Regulation No. 16 (BE 2537) and the Ministerial Regulation No. 21 (BE 2560), together with the Memorandum of Understanding No. 0625.23 / 3779 and the note No. 0007/5578. Practical measures regarding setting up checkpoints and extraction points.

The researcher has the opinion that the power of the state by police officers to set up checkpoints and extraction points to measure the alcohol content of motorists is not consistent with the principles and theories of public law. The thesis was conducted to analyze the legal measures related to limiting the rights and freedoms of people to set up checkpoints and extraction points to measure the alcohol content of the riders. To demonstrate the legal measures related to limiting the rights and freedoms of people to set up checkpoints and extraction points to measure the alcohol content of motorists as shown in this thesis.

1. บทนำ

การเดินทางสัญจรบนท้องถนนเป็นทั้งสิทธิและเป็นทั้งเสรีภาพของประชาชน ซึ่งสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิและเสรีภาพที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเรื่อยมานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้อำนาจรัฐในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะล้วนเป็นการกระทำที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนทั้งสิ้น

ภายหลังจากที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีผลใช้บังคับ มาตรา 26 ในตอนต้นที่กำหนดว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ...” ดังนั้นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น กฎหมายในความหมายของรัฐธรรมนูญนั้นจะหมายถึงแต่กฎหมายที่มีฐานะหรือศักดิ์ที่เทียบเท่ากับพระราชบัญญัติขึ้นไปเท่านั้น แต่ทว่ากฎหมายจะบัญญัติหรือกำหนดรายละเอียดรวมถึงวิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดียวนั้นก็เป็นเรื่องที่ยาก และอาจทำให้กฎหมายหรือพระราชบัญญัติฉบับนั้นไม่สามารถบังคับใช้ได้ในอนาคต กฎหมายหรือพระราชบัญญัติฉบับนั้นจึงมักจะกำหนดช่องทางหรือวิธีการให้สามารถเกิดความผ่อนปรนหรือยืดหยุ่นในตัวของกฎหมายหรือพระราชบัญญัติฉบับนั้นเอง เช่น วิธีการหรือแนวทางปฏิบัติเป็นไปตามกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวง เป็นต้น

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะก็เช่นกัน แม้จะมีบางส่วนที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง แต่บางส่วนก็เป็นไปตามบันทึกข้อความ ซึ่งมีสถานะที่ต่ำกว่าหนังสือเวียน โดยกฎหมายไม่ได้เปิดช่องให้สามารถกระทำได้ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานในการ

ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะก็ยังคงใช้เป็นฐานของกฎหมายในการปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือ มีการจัดทำบันทึกข้อความที่ 0625.23/3779 และบันทึกข้อความที่ 0007/5578 เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือฐานของอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ

นอกจากนี้ในส่วนที่เป็นกฎกระทรวง คือ กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ.2537) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2560) แม้จะเป็นกฎกระทรวงที่ใช้ในการประกอบการตีความพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ก็ตาม แต่ก็เป็นกฎกระทรวงที่ไม่อาจประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้แต่อย่างใด ในส่วนนี้มีตัวอย่างที่ปรากฏตามที่เป็นข่าวและปรากฏตามคำพิพากษาที่ไม่อาจยืนยันถึงประสิทธิภาพของกฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ.2537) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2560) ได้อย่างแท้จริง

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การใช้อำนาจรัฐโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะยังมีความไม่สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีทางกฎหมายมหาชน จึงได้ทำการศึกษาและจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ โดยได้ทำการแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ประเด็นด้วยกัน คือ

1.) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐตามบันทึกข้อความที่ 0625.23/3779 และบันทึกข้อความ ที่ 0007/5578 เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ

2.) ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการใช้อำนาจรัฐในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3.) ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการใช้อำนาจรัฐเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ

เพื่อเป็นการประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของตำรวจในการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักกฎหมายมหาชนและทฤษฎีกฎหมายมหาชนมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขของมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยหลักการปกครองโดย กฎหมาย สิทธิเสรีภาพและการจรรยา

2.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ทฤษฎีเสรีนิยมประชาธิปไตยได้พัฒนามากขึ้นตั้งแต่แนวคิดของนักทฤษฎีหรือนักปรัชญาทางการเมือง เช่น จอห์น ล็อก (John Locke) ฌ็อง ฌัก รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) และมองเตสกีเยอ (Montesquieu) เป็นต้น จอห์น ล็อก ปฏิเสธลัทธิเทวสิทธิ์และเชื่อว่าโดยธรรมชาติมนุษย์จะมีเสรีภาพโดยสมบูรณ์ กล่าวคือ ทุกคนมีเสรีภาพจะกระทำการอะไรก็ได้ภายในขอบเขตของกฎหมายธรรมชาติ เช่น สิทธิในทรัพย์สิน และมีความเสมอกัน จากสิทธิเสรีภาพที่แต่ละคนมีอยู่ตามธรรมชาติและแต่ละคนจะสละสิทธิและเสรีภาพของตนเองเพื่ออยู่ภายใต้อำนาจรัฐโดยลักษณะสัญญาประชาคม (Social Contract) และขณะเดียวกันรัฐจะต้องปกครองด้วยความชอบธรรมเคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามธรรมชาติดังนั้น หากรัฐใช้อำนาจเกินขอบเขตตามที่ได้กำหนดไว้ ประชาชนก็มีสิทธิที่จะขัดขวางใช้อำนาจรัฐได้³

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

แนวความคิดในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนี้ มีกำเนิดจากแนวความคิดในเรื่อง “สิทธิตามธรรมชาติ” ซึ่งเป็นแนวความคิดทางปรัชญาทางการเมือง แนวความคิดในเรื่อง “สิทธิตามธรรมชาติ” นี้ มีสาระสำคัญคือ มนุษย์ทุกคนเกิดมามีความเท่าเทียมกัน มีสิทธิบางประการที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย สิทธิดังกล่าวได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพในร่างกาย สิทธิในทรัพย์สินและความเสมอภาค แนวความคิดในเรื่อง “สิทธิตามธรรมชาติ” นี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ การจำกัดอำนาจผู้ปกครองของรัฐนั่นเองโดยอ้างถึง “สิทธิตามธรรมชาติ” ว่าเป็นสิทธิที่ผู้ปกครองของรัฐจะเข้าไปล่วงละเมิดมิได้หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ ผู้ปกครองมีพันธะที่จะต้องเว้นไม่ใช้อำนาจรัฐที่ตนมีอยู่ ซึ่งก็เท่ากับว่าประชาชนมีสิทธิในการจำกัดอำนาจรัฐนั่นเอง⁴

2.3 ทฤษฎีและหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนเพื่อมิให้รัฐกระทำการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมายที่ตราขึ้นโดยองค์กฤษฎีกาและกฎหมายนั้นมีความชอบด้วยรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นไปตามหลักนิติรัฐ หากรัฐจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนเพื่อป้องกันมิให้มีการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยไปกระทบกระเทือนต่อปัจเจกชนอื่นหรือไปกระทบต่อประโยชน์ของมหาชนส่วนรวมแล้ว รัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นกฎหมายสูงสุดยอมให้ฝ่ายนิติบัญญัติตรากฎหมายขึ้นเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามปณิธานของสภาผู้แทนราษฎรที่ตราขึ้นด้วยความมุ่งหมายเฉพาะเพื่อประกันให้มีการยอมรับและเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นและเพื่อตอบสนองความเรียกร้องต้องการอันชอบธรรมของศีลธรรมอันดี ความสงบเรียบร้อย และความผาสุกของทุกคนในสังคมประชาธิปไตย” ดังนั้น

³ ปัญญา อุดชาชน. (2558). สิทธิและเสรีภาพของพลเมืองอเมริกันภายใต้หลักประชาธิปไตย. รวมบทความทางวิชาการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ชุดที่ 13 “ศาลรัฐธรรมนูญกับการปฏิรูปการเมืองภายใต้หลักนิติธรรม”. หน้า 380-381.

⁴ จงรักษ์ จุฑานนท์.(2525). การคุ้มครองสิทธิของประชาชนต่อการถูกจับและตรวจค้นโดยไม่ชอบธรรม.หน้า1.

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ แต่รัฐจะต้องสร้างหลักประกันให้แก่ปัจเจกชนเพื่อให้ปัจเจกชนมั่นใจว่ารัฐจะไม่กระทำการละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชนนอกเหนือจากที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้เท่านั้น

2.5 ความเป็นมาเกี่ยวกับการจรรยา

สุทธิชัย คำพานิช ได้กล่าวถึงลักษณะของกฎหมายจรรยาของประเทศไทยไว้ว่า ได้มีการตรากฎหมายจรรยาขึ้นเป็นฉบับแรก คือพระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ.2477 โดยกรมตำรวจ ร่างพระราชบัญญัติจรรยาทางบก ต่อกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้ออกเป็นกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยอาศัยหลักกฎหมายจรรยาของ สหราชอาณาจักรมาดัดแปลง เป็นพระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ.2477 จากนั้นคำว่า “จรรยา” ก็แพร่กระจายไปถึงประชาชนโดยทั่วไป ด้วยความเจริญของสังคมทำให้การใช้รถใช้ถนนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น⁵

กฎหมายเหล่านี้จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไข ให้มีความทันสมัย รองรับสภาพการใช้รถใช้ถนนให้ดียิ่งขึ้นมาเป็นลำดับ การแก้ไขกฎหมาย เกี่ยวกับการจรรยาที่นับได้ว่าเป็นครั้งใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยมีมา ก็คือในปีพ.ศ.2522 โดยได้มีการ ประกาศใช้พระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ.2522 พระราชบัญญัติรถยนต์พ.ศ.2522 ขึ้นใช้บังคับแทนกฎหมายที่เกี่ยวกับการจรรยาที่ใช้บังคับแต่เดิมเพื่อให้สามารถควบคุมบังคับ ผู้ขับขี่ ผู้ประกอบการและตัวรถ ให้เกิดความปลอดภัยและสะดวกในการสัญจรยิ่งขึ้น การที่การจรรยาและขนส่งได้มีการขยายตัวไปในส่วนภูมิภาค ทำให้มีการสัญจรบนทางหลวงเพิ่มมากขึ้นในปีพ.ศ.2535 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535ขึ้น เพื่อใช้แทนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 295 ลง วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ใช้บังคับในขณะนั้น ให้สอดคล้องกับความเจริญและการพัฒนาของประเทศ กฎหมายจรรยาเหล่านี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับสภาพของการสัญจรมาโดยตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพของการจรรยา

3.มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจและจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ

ในส่วนเรื่องของมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะนี้ ผู้เขียนจะทำการแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะของต่างประเทศและของประเทศไทยโดยมีรายละเอียดดังนี้

⁵ สิริชัย คำพานิช.(2557) มาตรการในการลงโทษความผิดฐานขับขีระหว่างเมาสุราตามพระราชบัญญัติจรรยาทางบก.น.8

3.1 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะของต่างประเทศ

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะของต่างประเทศนี้ แบ่งการศึกษาออกเป็นมาตรการของสหรัฐอเมริกา ในมลรัฐเท็กซัส สหราชอาณาจักรและสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยในแต่ละประเทศมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะของสหรัฐอเมริกา

ไวพจน์ กุลาชัย ได้กล่าวถึงลักษณะของกฎหมายในสหรัฐอเมริกาไว้ว่าเป็นประเทศที่แต่ละมลรัฐจะมีกฎหมายเป็นของตนเองตั้งนั้น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรณีเมาแล้วขับและบทลงโทษจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละมลรัฐ ในการใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะมีกฎหมายกลางคือ รัฐบัญญัติว่าด้วยพาหนะและจราจรทางหลวง หรือ Automobile And Highway โดยมีรายละเอียดดังนี้⁶

ปริมาณแอลกอฮอล์ที่กฎหมายกำหนด ไวพจน์ กุลาชัย กล่าวถึงลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายของมลรัฐเท็กซัสไว้ว่า เป็นมลรัฐที่มีความเข้มงวดหรือปราศจากการผ่อนปรน (Zero Tolerance) ในเรื่องของปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแล้วขับขับขี่ยานพาหนะ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแล้วขับขับขี่ยานพาหนะของมลรัฐเท็กซัสคือ Transportation Code Chapter 723. Texas Traffic Safety Act โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวไม่อนุญาตให้บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ (อายุน้อยกว่า 21 ปี) ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมาขับขี่ยานพาหนะบนท้องถนน และตามกฎหมายของมลรัฐเท็กซัส กำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดไว้ที่ไม่เกิน 0.08 กรัม/100 มิลลิกรัม หรือ 80 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์เช่นเดียวกับมลรัฐอื่น ๆ

บทลงโทษสำหรับการมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด โดย Transportation Code Chapter 723. Texas Traffic Safety Act ได้กำหนดอัตราโทษของการมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแล้วขับขับขี่ยานพาหนะ โดยแบ่งโทษของผู้ที่กระทำความผิดเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้วกับผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ คือ

โทษของผู้ที่กระทำความผิดเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว มีการแบ่งบทลงโทษโดยใช้จำนวนครั้งในการกระทำความผิดเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ

ความผิดครั้งที่ 1 จะมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 ดอลลาร์ จำกัดตั้งแต่ 72 ชั่วโมง – 180 วัน พักใบอนุญาตขับขี่ 90 – 365 วัน และหากครอบครองภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เปิดฝาแล้ว จะถูกกักขังเพิ่มขึ้นอีก 3-6 วัน ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีเป็นจำนวนเงิน 2,000 ดอลลาร์ เป็นระยะเวลา

⁶ ไวพจน์ กุลาชัย.(2555).การบังคับใช้กฎหมายกรณีเมาแล้วขับในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เวียดนาม สิงคโปร์และไทย.หน้า 14 -20

3 ปี เพื่อรักษาสถานภาพของใบขับขี่ ศาลอาจตัดสินให้ภาคทัณฑ์การจำคุกและการพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ หากเป็นการกระทำผิดครั้งแรก

ความผิดครั้งที่ 2 ปรับไม่เกิน 4,000 ดอลลาร์ จำคุกตั้งแต่ 30 วัน - 1 ปี พักใบอนุญาตขับขี่ 180 วัน - 2 ปี ต้องติดตั้งเครื่อง Ignition Interlock Device ถ้าหากกระทำความผิดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปภายในระยะเวลา 5 ปี ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีเป็นจำนวนเงิน 2,000 ดอลลาร์ เป็นระยะเวลา 3 ปี เพื่อรักษาสถานภาพของใบขับขี่

ความผิดครั้งที่ 3 ปรับไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์ จำคุกตั้งแต่ 2 - 10 ปี พักใบอนุญาตขับขี่ 180 วัน - 2 ปี ต้องติดตั้งเครื่อง Ignition Interlock Device ถ้าหากกระทำความผิดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปภายในระยะเวลา 5 ปี ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีเป็นจำนวนเงิน 2,000 ดอลลาร์ เป็นระยะเวลา 3 ปี เพื่อรักษาสถานภาพของใบขับขี่

โทษของผู้ที่กระทำความผิดเป็นผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยการแบ่งบทลงโทษโดยใช้จำนวนครั้งในการกระทำความผิดเป็นเกณฑ์ในการแบ่งเช่นเดียวกับโทษของผู้ที่กระทำความผิดเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้วคือ

ความผิดครั้งที่ 1 จะมีโทษปรับไม่เกิน 500 ดอลลาร์ ทำงานบริการสังคม 8-12 ชั่วโมง ต้องเข้ารับการฝึกอบรม พักใบอนุญาตขับขี่ 30 วัน

ความผิดครั้งที่ 2 จะมีโทษปรับไม่เกิน 500 ดอลลาร์ ทำงานบริการสังคม 20-40 ชั่วโมง อาจมีคำสั่งศาลให้เข้ารับการฝึกอบรม พักใบอนุญาตขับขี่ 60 วัน

ความผิดครั้งที่ 3 (กรณีอายุเกิน 17 ปี แต่ไม่ถึง 21 ปี) จะมีโทษปรับตั้งแต่ 250-2,000 ดอลลาร์ อาจมีคำสั่งศาลให้เข้ารับการฝึกอบรม พักใบอนุญาตขับขี่ 180 วัน

ความผิดครั้งที่ 3 (กรณีอายุต่ำกว่า 17 ปี) จะมีโทษปรับไม่เกิน 500 ดอลลาร์ ทำงานบริการสังคม 20-40 ชั่วโมง อาจมีคำสั่งศาลให้เข้ารับการฝึกอบรม พักใบอนุญาตขับขี่ 60 วัน

การปฏิเสธการตรวจวัดแอลกอฮอล์ สำหรับกรณีที่ผู้ขับขี่ปฏิเสธการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ จะถูกพักใช้ใบอนุญาตขับขี่เป็นระยะเวลา 180 วัน แต่ถ้าหากบุคคลนั้นเคยมีประวัติการกระทำผิดมาก่อนภายในระยะเวลา 10 ปี จะต้องถูกพักใช้ใบอนุญาตขับขี่เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2 ปี นอกจากนี้โทษดังกล่าวข้างต้นแล้วผู้กระทำความผิดจะต้องถูกภาคทัณฑ์ เข้ารับการฝึกอบรม การทำงานบริการชุมชนและต้องจ่ายค่าดำเนินการต่างๆ ทางศาลด้วย

ขั้นตอนการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะในสหรัฐอเมริกา การดำเนินการตั้งจุดตรวจการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Sobriety Checkpoints) ซึ่งการตั้งจุดตรวจในลักษณะนี้จะมีการคัดกรองผู้ขับขี่ทุกคนที่ขับรถผ่านมายังบริเวณที่ตั้งจุดตรวจ และเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจเรียกตรวจผู้ขับขี่บางรายที่มีลักษณะที่บ่งบอกชัดเจนว่า “มีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด” โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจทำการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ทางลมหายใจเบื้องต้น หากพบว่า มีปริมาณแอลกอฮอล์เกิน 0.08 กรัม/100 มิลลิลิตร ถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะดำเนินการจับกุมและส่งตัวไปยังสถานีตำรวจ เมื่อไปถึงสถานีตำรวจเจ้าหน้าที่ตำรวจจะเสนอให้ผู้ขับขี่เลือกทำการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ใน 3 รูปแบบคือ การตรวจวัดทาง

ลมหายใจ การตรวจวัดทางเลือด และการตรวจวัดทางปัสสาวะ และหากผลของการตรวจวัด พบว่า มีระดับ แอลกอฮอล์เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดก็จะส่งตัวผู้ขับขี่ไปดำเนินคดีที่ศาลต่อไป

3.1.2 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ ของสหราชอาณาจักร

กฎหมายที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจผู้ขับขี่ ยานพาหนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน สหราชอาณาจักรเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก ค.ศ. 1988 หรือที่เรียกว่า Road Traffic Act 1988 มีรายละเอียดดังนี้⁷

ปริมาณแอลกอฮอล์ที่กฎหมายกำหนด สำหรับพระราชบัญญัติการจราจรทางบก ค.ศ. 1988 (Road Traffic Act 1988) ได้มีการกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะดังนี้

การตรวจวัดจากลมหายใจ มีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่า 35 ไมโครกรัม/100 มิลลิลิตร การตรวจวัดจากเลือด มีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่า 80 มิลลิกรัม/100 มิลลิลิตร การตรวจวัดจาก ปัสสาวะ มีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่า 107 มิลลิกรัม/100 มิลลิลิตร

บทลงโทษสำหรับการมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ตาม พระราชบัญญัติการจราจรทางบก ค.ศ. 1988 (Road Traffic Act 1988) ของ สหราชอาณาจักร มีการ กำหนดอัตราโทษของการ “มีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด” ไว้ 5 ระดับด้วยกัน โดย อาศัยปริมาณของแอลกอฮอล์ที่ตรวจพบเป็นเกณฑ์

การปฏิเสธการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ตามกฎหมายของ สหราชอาณาจักร การปฏิเสธการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเปรียบเสมือนผู้กระทำความผิดโดยทั่วไป ซึ่งโดยส่วนใหญ่ศาล จะพิจารณอัตรโทษสูงกว่าการกระทำความผิดโดยปกติด้วยการพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ 12-36 เดือนปรับ 150 ปอนด์ - 150 % ของรายได้ต่อสัปดาห์ตัดคะแนน 3-11 คะแนนและต้องทำงานบริการสังคมอีกด้วย

ขั้นตอนการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะใน สหราชอาณาจักร แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นการตรวจพิสูจน์เบื้องต้นและการตรวจพิสูจน์เพื่อยืนยันผล

ในขั้นตอนของการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในขั้นตอนนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ใน เครื่องแบบเท่านั้นจะเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าว และวิธีการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ตามขั้นตอนนี้จะ เป็น การตรวจด้วยวิธีการตรวจพิสูจน์ทางลมหายใจ หรือเรียกว่า Breath Test ในขั้นตอนดังกล่าว การตรวจวัด เบื้องต้นดังกล่าวนี้ เป็นการตรวจสอบคร่าว ๆ ว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ที่ผู้ขับขี่จะมีปริมาณแอลกอฮอล์ สูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

การตรวจพิสูจน์เพื่อยืนยันผล เป็นขั้นตอนที่สอง ซึ่งเป็นการตรวจพิสูจน์บุคคลที่ต้อง สงสัยว่ามีปริมาณแอลกอฮอล์สูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ เมื่อพบว่าบุคคลใดมีปริมาณ แอลกอฮอล์สูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแล้วก็จะต้องนำตัวบุคคลผู้นั้นมาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อยืนยัน ผลที่แน่นอน การตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะด้วยวิธีการนี้จะต้องเป็นการตรวจ ภายใน 1 ชั่วโมงนับจากตรวจในขั้นตอนแรกอีกทั้งยังต้องมีการบันทึกการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์

⁷ ไวพจน์ กุลชัย.(2555).แหล่งเดิม.หน้า 9 -13

อย่างละเอียดเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานด้วยเช่นเดียวกับวิธีการตรวจพิสูจน์ทางลมหายใจและวิธีการตรวจพิสูจน์ทางเลือดด้วย⁸

3.1.3 การตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ในสาธารณรัฐสิงคโปร์

กฎหมายที่ใช้เป็นเครื่องสำหรับการควบคุมปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะของสาธารณรัฐสิงคโปร์ในปัจจุบันนั้น คือ รัฐบัญญัติจราจรทางบก (การแก้ไข) ปี ค. ศ. 2017 (Road Traffic (Amendment) Act 2017) โดยรัฐบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อรักษาความปลอดภัยบนท้องถนน ซึ่งรวมถึงประชาชนชนผู้ใช้ถนนและผู้ขับขี่ยานยนต์ Motor Vehicle (สาธารณรัฐสิงคโปร์จะใช้คำว่ายานยนต์ซึ่งไม่ใช่ยานพาหนะ) บนท้องถนนด้วย⁹

ปริมาณแอลกอฮอล์ที่กฎหมายกำหนด ตามรัฐบัญญัติจราจรทางบก (การแก้ไข) ปี ค. ศ. 2017 (Road Traffic (Amendment) Act 2017) ของสาธารณรัฐสิงคโปร์มีการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดไว้ไม่เกิน 0.08 กรัม/100 มิลลิลิตร

บทลงโทษสำหรับการมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดโทษตามกฎหมายกรณีมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแล้วขับของสาธารณรัฐสิงคโปร์ มีการกำหนดไว้เป็น 3 ระดับด้วยกันโดยอาศัยจำนวนที่กระทำความผิดเป็นเกณฑ์ลงโทษ

การปฏิเสธการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ในกรณีที่ผู้ขับขี่ไม่ยินยอมให้ตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ ถือว่ามีโทษเสมือน “มีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด” มีอัตราโทษปรับ \$1,000 – 5,000 (ประมาณ 25,000-125,000 บาท) หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน

ขั้นตอนการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะในสาธารณรัฐสิงคโปร์ การดำเนินการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจะต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น หากพบว่า มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถดำเนินการจับกุมได้ทันที

3.2 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจและจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะของราชอาณาจักรไทย

การตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2537) ที่กฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2560) ประกอบกับบันทึกความเข้าใจที่ 0625.23/3779 และบันทึกข้อความ ที่ 0007/5578 เรื่อง มาตรการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

ปริมาณแอลกอฮอล์ที่กฎหมายกำหนด ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2537) ที่กฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2560) กำหนดให้ปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่ยานพาหนะที่ผิดกฎหมายดังนี้

⁸ สิริพันธ์ อินทวิริยะ.(2548).การแสวงหาพยานหลักฐานจากตัวผู้ถูกกล่าวหา : ศึกษาการตรวจตัวและการค้นตัวในการดำเนินคดีอาญา.หน้า 55-56.

⁹ ไวกจน์ กุลาชัย.(2555).แหล่งเดิม.หน้า 27-29

การตรวจวัดจากลมหายใจมีค่าสัมประสิทธิ์ในการแปลงค่าเท่ากับ 2000 การตรวจวัดจากเลือดเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์เว้นแต่ ผู้ขับขี่ซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์หรือผู้ขับขี่ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือผู้ขับขี่ซึ่งมีใบอนุญาตขับขี่สำหรับรถประเภทอื่นที่ใช้แทนกันไม่ใช่ผู้ขับขี่ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับขี่ หรืออยู่ระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ เกิน 20 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์

บทลงโทษสำหรับการมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด แบ่งการลงโทษแยกต่างหากจากกันโดยอาศัยผลที่เกิดขึ้นจากการที่มีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นเกณฑ์กำหนด

การปฏิเสธการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ หากว่าผู้ขับขี่ยานพาหนะปฏิเสธการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์จะมีความผิดข้อหาฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานที่ให้ทำการทดสอบผู้ขับขี่ต้องระวางปรับครั้งละไม่เกิน 1,000 บาท

4.วิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐตามบันทึกข้อความที่ 0625.23/3779 และบันทึกข้อความที่ 0007/5578 เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะนั้นจะเห็นได้ว่าการใช้อำนาจรัฐซึ่งเป็นการกระทำของตามบันทึกข้อความที่ 0625.23/3779 และบันทึกข้อความที่ 0007/5578 เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เป็นหลักในการก่อตั้งอำนาจในการปฏิบัติการ ซึ่งฐานแห่งการใช้อำนาจดังกล่าวนี้เป็นเพียงบันทึกความเข้าใจเท่านั้น โดยหลักแล้วไม่สามารถที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการจำกัดอำนาจได้ ดังนั้น ควรที่จะต้องมีการจัดทำเป็นกฎหมายโดยกำหนดในรูปแบบของกฎกระทรวง โดยจัดทำเป็นกฎกระทรวง เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ ไม่ใช่จัดทำในรูปแบบของบันทึกความเข้าใจ เช่นเดียวกับบันทึกข้อความที่ 0625.23/3779 และบันทึกข้อความ ที่ 0007/5578 เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการใช้อำนาจรัฐในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นการใช้อำนาจโดยไร้กรอบของกฎหมาย ในการจำกัดกรอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดผลเสียที่อาจจะกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ ซึ่งในหลาย ๆ ครั้งการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะนั้น ได้กระทบต่อชีวิตของประชาชนอีกด้วย ดังนั้นควรมีการกำหนดการใช้อำนาจรัฐดังกล่าว ให้มีกฎหมายที่กำหนดถึงขั้นตอนและวิธีการใช้อำนาจรัฐในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะโดยหน้าที่ตำรวจอย่างชัดเจน

3. ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการใช้อำนาจรัฐเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะ

ขั้นตอนและวิธีการใช้อำนาจรัฐเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะในประเทศไทยยังมีความคลุมเครือว่าผลในการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ที่ได้จะมีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด เนื่องจากกรมการขนส่งทางบก สถานีตำรวจนครบาล สถานีตำรวจภูธร สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โรงพยาบาล และหน่วยงานอื่นๆ ส่งมอบเทียบเครื่องมือไปยังสำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ จำนวน 2,558 เครื่อง พบว่ามีเครื่องอ่านค่าตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 1,338 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 52.3 เครื่องอ่านค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานกำหนดและต้องทำการปรับค่าใหม่ จำนวน 1,086 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 42.5 และเครื่องที่ชำรุด จำนวน 134 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.2 และคำพิพากษาศาลฎีกา : ฎีกาเลขที่ 8809/2549 ที่ได้ตัดสินในลักษณะที่ไม่สามารถยืนยันผลของการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ทางลมหายใจได้ด้วยดังนั้น ควรมีการจัดทำกฎกระทรวง เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดเพื่อตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่ยานพาหนะที่กำหนดให้มีการตรวจพิสูจน์เพื่อยืนยันผลเช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกาและ สหราชอาณาจักร

บรรณานุกรม

หนังสือ

กมลชัย รัตนสกววงศ์.(2537).พื้นฐานความรู้ทั่วไปหลักกฎหมายปกครองเยอรมัน.กรุงเทพฯ : ศูนย์ยุโรปศึกษา แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
ผจญ คงเมือง.(2550).หลักกฎหมายมหาชน. กรุงเทพฯ : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2550.

วิทยานิพนธ์/วิจัย

จรงค์ษ์ จุฑานนท์.(2525).การคุ้มครองสิทธิของประชาชนต่อการถูกจับและตรวจค้นโดยไม่ชอบธรรม. ภาควิชานิติศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
นิศารัตน์ ท้าวโสม. (2555). ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของคนต่างด้าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ : คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2555.
ปัญญา อุดชาชน. (2558). สิทธิและเสรีภาพของพลเมืองอเมริกันภายใต้หลักประชาธิปไตย. รวมบทความทางวิชาการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ชุดที่ 13 “ศาลรัฐธรรมนูญกับการปฏิรูปการเมืองภายใต้หลักนิติธรรม”. หน้า 380-381.
ไวพจน์ กุลาชัย.(2555).การบังคับใช้กฎหมายกรณีเมาแล้วขับในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เวียดนาม สิงคโปร์และไทย.โครงการศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ระยะ 3). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.
พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522.
บันทึกข้อความที่ 0625.23/3779 วันที่ 13 มีนาคม 2540.
บันทึกข้อความที่ 0011.3/9 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2549.
บันทึกข้อความ ที่ 0007/5578 ลง 13 ธันวาคม 2556.